№ 101

Получено отъ редактора Г-на Д-ра Генриха Фидлера 11 экземпляровъ журнала газеты

„Kurjer Radomski" № 75,

выпущенныхъ изъ типографіи бр. Тржебинскихъ.

27 Сентября 1906 года, 6 час. 30 мин. по полу д

Ценсоръ [signature]

GIEOGRAF

Streszcze **śnieniami na**

Gieograf dami, powietrzem i

Rozwój nauki o kulistości ziemi. Świadectwo kulistości ziemi złożyli żeglarze, opływający ją dokoła. Pierwszy opłynął ziemię Magellan, portugalczyk, w 16 stuleciu. Znane nam z podróży dowody kulistości ziemi. Potwierdzenie tego przy podróżach morskich. W czasie zaćmień cień ziemi, rzucany na tarczę księżyca, przedstawia okrągły jej kształt.

Pomiary i Obliczenia wykazały dokładnie kształty ziemi jako kuli spłaszczonej (sferoidu). Pomiarów ziemi dokonywali przed stu laty uczeni francuscy. Przy pomiarach ziemi przyjęto francuską miarę metr, jako 40 miljonową część południka ziemi. Ztąd powstał metryczny czyli dziesiętny system mierzenia. Miara wzorowa metra. Okręg południka ziemi wynosi 5400 mil, promień 860 mil, powierzchnia ziemi 9.282.060 mil kwadratowych. Sposoby wymierzania brzegów ziemi. Angielski uczony Newton dowiódł **spłaszczenia** ziemi. Przyczyną spłaszczenia był jej pierwotny stan płynny. Dowód tego widzimy na przyrządzie wirowym, zskładającym się z dwuch obręczy żelaznych, wprowadzanych w szybki ruch.

Ciepło ziemi własne i od słońca. Wewnętrzny ogień ziemi wysyła nieznaczną ilość ciepła na jej powierzchnię. Główną przyczyną ogrzewania powierzchni ziemi jest słońce. Otaczające ziemię powietrze, czyli atmosfera, pochłania znaczną ilość ciepła. Słońce nie ogrzewa powietrza bezpośrednio, lecz powietrze ogrzewanym bywa przez ciepło, promieniujące z ziemi. Ciepło mierzymy przyrządem, zwanym termometrem. Średnia temperatura, czyli ciepłota w różnych okolicach ziemi.

Redaktor i Wydawca Dr. H. Fidler. Druk „Jan Kanty Trzebiński"—Radom.

Uniwersytet Ludowy
Ziemi Radomskiej.

GIEOGRAFJA POWSZECHNA. — Wykład II. — Treść.

Streszczenie wykładu pierwszego z dopełnieniem i objaśnieniami na obrazach świetlnych.

Gieografja fizyczna rozważa ziemię jako oddzielną całość, z jej lądami, wodami, powietrzem i istotami na niej żyjącymi.

Rozwój nauki o kulistości ziemi. Świadectwo kulistości ziemi złożyli żeglarze, opływający ją dokoła. Pierwszy opłynął ziemię Magellan, portugalczyk, w 16 stuleciu. Znane nam z podróży dowody kulistości ziemi. Potwierdzenie tego przy podróżach morskich. W czasie zaćmień cień ziemi, rzucany na tarczę księżyca, przedstawia okrągły jej kształt.

Pomiary i Obliczenia wykazały dokładnie kształty ziemi jako kuli spłaszczonej (sferoidu). Pomiarów ziemi dokonywali przed stu laty uczeni francuscy. Przy pomiarach ziemi przyjęto francuską miarę metr, jako 40 miljonową część południka ziemi. Ztąd powstał metryczny czyli dziesiętny system mierzenia. Miara wzorowa metra. Okręg południka ziemi wynosi 5400 mil, promień 860 mil, powierzchnia ziemi 9.282.060 mil kwadratowych. Sposoby wymierzania brzegów ziemi. Angielski uczony Newton dowiódł **spłaszczenia** ziemi. Przyczyną spłaszczenia był jej pierwotny stan płynny. Dowód tego widzimy na przyrządzie wirowym, zskładającym się z dwuch obręczy żelaznych, wprowadzanych w szybki ruch.

Ciepło ziemi własne i od słońca. Wewnętrzny ogień ziemi wysyła nieznaczną ilość ciepła na jej powierzchnię. Główną przyczyną ogrzewania powierzchni ziemi jest słońce. Otaczające ziemię powietrze, czyli atmosfera, pochłania znaczną ilość ciepła. Słońce nie ogrzewa powietrza bezpośrednio, lecz powietrze ogrzewanym bywa przez ciepło, promieniujące z ziemi. Ciepło mierzymy przyrządem, zwanym termometrem. Średnia temperatura, czyli ciepłota w różnych okolicach ziemi.

Redaktor i Wydawca Dr. H. Fidler. Druk „Jan Kanty Trzebiński"—Radom.